

Landskapsnämndens svar till
Ålands landsting med anledning av Landstingets skri-
velse till Landskapsnämnden med uppdrag att införskaf-
fa teknisk utredning om och kostnadsförslag över upp-
rensning av Verkströmmen i Saltviks socken.

Uti en till Landstinget inlämnad den 20 februari 1926 dagteck-
nad petition har landstingsmannen Robert Rosenblad på angivna skäl
anhållit om att Landstinget ville i landskapets budget för år 1927
upptaga ett 15.000 marks anslag att utgå såsom bidrag till betäckan-
de av kostnaderna för förenämnda vattendrags upprensning. Sedan
härå finans- och ekonomieutskottet uti sitt den 23 i samma månad av-
givet betänkande i anledning av petitionen föreslagit att åt Land-
skapsnämnden måtte lämnas i uppdrag att införskaffa nödig teknisk
utredning och kostnadsförslag för den ifrågasatta upprensningen av
Verkströmmen ävensom att i sammanhang härmed inkomma till Landstinget
med förslag till anslag för understödande av berörda företag, har
Landstinget uti skrivelse av den 20 därpåföljande april åt Land-
skapsnämnden uppdragit att vidtaga de av nämnda utskott föreslagna
åtgärderna.

I anledning härav får Landskapsnämnden vördsammast anföra föl-

jande:

Efter det Landskapsnämnden uti skrivelse av den 8 maj samma år hos väg- och vattenbyggnadsstyrelsen anhållit om att sagda styrelse ville låta uppgöra fullständigt förslag jämte kostnadsberäkning för Verkströmmens upprepning, förordnades äldre ingenjören Waldemar Ahlblad att utföra förenämnda arbeten, vilka å ort och ställe vidtogs sommaren 1926 samt avslutades under vårvintern innevarande år. De i anledning härav tillkomna handlingarna tillsändes Landskapsnämnden jämte skrivelse från väg- och vattenbyggnadsstyrelsen den 8 sistlidne mars och slutar det uppgjorda kostnadsförslaget å ett belopp av 200.000 mark.

Verkströmmen utgör ett ca. 260 m. långt och 3 - 4 m. brett, tidigare i någon mån fördjupat sund, som förbinder den från bottenhavet inträngande Storviken med den ca. 2,3 kilometer långa upp mot Strömma by sig sträckande Verkviken, vilken tydligen tidigare utgjort en förlängning av Storviken. Djupet i nämnda ström är alldeles obetydligt; vid lågvatten torde det vara svårt att även med en eka passera strömmen och endast vid högvatten finnes möjlighet att för grundgående segelbåtar komma igenom densamma. Strömmen uppvisar i sin norra mynning en stark krök, beroende på mötande berg.

Grunden utgöres av dels lerblandad fin slamsand, dels stenbunden mo, utom i mynningen vid Storviken, där berg på en kortare sträcka, ca. 10 m. möter. Kanalen har föreslagits utförd till ett djup av 1 m. under medelvattenstånd samt med en bottenbredd av 2 m., motsvarande vid en dossering hos släntorna av 1:1,5, en bredd i vattenytan av 5 meter. För att förekomma en tillslamning av kanalen på grund av propellersugningen hos de trafikerande motorbåtarna föreslås att kanalsläntorna reveteras något över medelvattenståndshöjd med flissten, stöddande mot i botten nedgrävda grövre flisstenar. Övan stenreveteringen skulle släntorna beläggas med torv mot kanalsidan. De från kanalen utgrävda jord- och sandmassorna avses komma till användning för å ömse sidor om kanalen uppförda banketter, vilka samtidigt skulle tjänstgöra som dragvägar för båtar utan motor.

Det specificerade kostnadsförslaget upptager följande poster:

Allmänna kostnader.

Avlöning av byggmästare under 4 mån. à 2.800:-	11.200:-	
Resekostnader	förslagsvis	600:-
Expenser och sjukvård, olycksfallsförsäkring m.m.	<u>1.200:-</u>	13.000:-

Skadeersättningar.

Åt jordägarena för frångången mark 0,385 ha à 15.000:-	5.775:-	
Åt jordägarena för upplagd jord förslagsvis	<u>1.200:-</u>	6.975:-

Förberedande och terrasseringsarbeten.

Provisoriska byggnader och arbetsspår förslagsvis	4.000:-	
Mudderrilotta med spel	"	1.000:-
Fångdammar i vardera ändan av sundet 96 m å 200:-	19.200:-	
Torrläggning av arbetsplatsen med centr.mot.pump	7.000:-	
Lös lerblandad sand att utgräva 1128 m ³ å 30:-	33.840:-	
Stenbunden lerbl. fin sand " 823 m ³ å 35:-	28.805:-	
Stenbunden jord " 247 m ³ å 40:-	9.880:-	
Berg att spränga och undanskaffa 79 m ³ å 120:-	9.480:-	
Muddring i ändarna av båtleden 46 m ³ å 100:-	4.600:-	
Slänternas befästning med flissten och mossor på småstens underlag 1673 m ³ å 27:50	46.007:50	
Torvläggning av slänternas övre del 865 m ² å 2:-	1.730:-	
Diken på vardera sidan av båtleden 188 m ³ å 20:-	3.760:-	169.302:50

Spångbro över båtleden.

1 st. 1,3 m. bred spångbro med trappor	2.800:-	2.800:-
--	---------	---------

Förråd och diverse.

Till arbetsredskapens transporter, förslitning
och underhåll förslagsvis ca. 4,7 % av arbetskost-
naden

7.922:50

Summa Fmk. 200.000:-

Självfallet är, att ett utförande av upprensningen i enlighet med för-

slaget komme att motsvara även mycket högt ställda anspråk på den önskade båtleden. Men med all säkerhet torde den befolkning, vars trafikbehov upprensningen avsetts tjäna, att tillfredsställas med en vida anspråkslösare lösning av uppgiften. Sålunda kunde säkerligen bottenbredden minskas med 1 meter, då någon nödvändighet att bereda utrymme för två farkoster att passera varandra i kanalen ej med skäl kan påfordras. Redan härigenom komme den utgrävda kubikmassan, om samtidigt dosseringen hos slänterna skulle minskas till 1:1,25, att nedgå med hälften och kostnaderna härför att nedgå från ca. 86.000 mark till endast ca. 40.000. Vidare kunde säkerligen slänternas säkrande med flissten inskränkas till de mest utsatta punkterna. Ytterligare komme, då arbetet skulle utföras av de intresserade själva, avlöning av byggmästare att utgå, likaså sjukvårdsförsäkring, arbetsredskapens transport och underhåll högst väsentligt reduceras, ersättning åt jordägarena bortfalla, provisoriska byggnader likaledes, fångdammarna göras billigare m.m.

Då emellertid fråga ej väckts om utförande av upprensningsarbetet genom landskapets myndigheter utan petitionen avser att till de i arbetet intresserades förfogande skulle såsom bidrag av Landstinget anslås ett belopp av 15.000 mark, så och då det avsedda syftet med ifrågavarande företag avsevärt kommer att underlätta den ekono-

miskt beträngda skärgårdsbefolkningens i landskapets norra skärgård
möjligheter att komma i omedelbar förbindelse med landskapets lands-
vägsnät, får Landskapsnämnden vördsamt föreslå,

att Landstinget ville bemyndiga Landskapsnämnden att ur
anslaget för förbättrande av landskapets sjökommunikationer
till delägarna i det ifrågavarande företaget, om detta
kommer till stånd, utbetala ett bidrag om 15.000 mark.

Mariehamn, den 8 november 1927.

På Landskapsnämndens vägnar:

Sam Jones

Werner Eker